

Рецензія
на освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії (PhD)
за спеціальністю 051 «Економіка»

Сучасна українська вища школа потребує нової підготовки майбутніх викладачів та науковців. Тому актуальність і доцільність розробки освітньо-наукової програми за спеціальністю 051 «Економіка» в Дніпровському національному університеті залізничного транспорту ім. ак. В. Лазаряна є очевидною.

Доктор філософії (Ph.D.) – третій освітньо-науковий рівень вищої освіти, що передбачає здобуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, а також проведення власного оригінального наукового дослідження.

Освітньо-наукова програма за спеціальністю 051 «Економіка» забезпечує стимулювання аспірантів до використання іноземної мови під час навчання та проведення наукових досліджень, корегування напрямків наукової роботи університету щодо функціонування економіки України у Європейському просторі та створює систему кадрового резерву та розвитку кафедр університету. В той же час здобувачі третього рівня вищої освіти можуть стати висококваліфікованими фахівцями в економічній сфері діяльності підприємств.

Дана освітньо-наукова програма, розроблена проектною групою відповідно до вимог чинного законодавства України та спрямована на підготовку фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для генерації нових ідей та здатності розв'язання комплексних економічних завдань теоретичного і прикладного характеру.

В освітньо-науковій програмі чітко визначена мета, очікувані результати навчання, зміст, умови і реалізація освітнього процесу, оцінка якості підготовки аспіранта за даною спеціальністю і включає в себе: загальну інформацію, мету освітньої програми та її характеристику, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність, перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічну послідовність, структурно-логічну схему освітньо-наукової програми, форму атестації здобувачів, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми.

Метою освітньо-наукової програми є підготовка висококваліфікованих науково-педагогічних працівників, здатних розв'язувати комплексні проблеми у галузі дослідницько-інноваційної та професійної діяльності, що

передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійних практик на основі формування і розвитку у аспірантів програмних компетентностей, оволодіння ними основних вмінь та навичок виконання оригінального дисертаційного дослідження у сфері економіки, яке має важливе теоретичне і практичне значення.

Дуже важливо, що дана освітньо-наукова програма змістовно охоплює важливі сучасні критерії, що висуваються до навчання за такими програмами, а саме придатність до працевлаштування та академічна мобільність.

Представлена освітньо-наукова програма передбачає, що у результаті її освоєння у випускника повинні бути сформовані такі компетентності: інтегральні, загальні, фахові та визначено їх перелік.

Структура освітньо-наукової програми включає основні та вибіркові компоненти, кількість кредитів, форми контролю якості їх освоєння та форма атестації. Освітньо-наукова програма включає навчальні дисципліни, які готують аспіранта і як експерта, як науковця, як викладача до майбутньої викладацької діяльності, передбачено асистентську практику, метою якої є формування умінь та навичок викладання навчальних дисциплін і організації педагогічної роботи безпосередньо на базі факультету, відзначено, що програма має усі передумови для досягнення своїх цілей.

З позиції роботодавців відмітимо, що сучасний ринок праці України характеризується дисбалансом між попитом та пропозицією висококваліфікованих фахівців у сфері економіки. Дефіцит кадрів з відповідною підготовкою, дисонанс якісної та кількісної підготовки кадрів негативно впливає на ефективність функціонування економіки, розвиток науково-технічного прогресу, призводить до зниження виробництва товарів та послуг, а, отже, скороченню ВВП.

Отже, дана програма є актуальною, відповідає суспільним потребам щодо підготовки сучасного фахівця з даної спеціальності і, як результат, передбачає у разі її успішного проходження здобувачами можливості здійснення практичної фахової діяльності у галузі економіки.

П'ятигорець Г.С.,
к.е.н., доцент, САР,
фінансовий консультант

